

Geachte heer/mevrouw,

Met veel plezier heb ik vorige week deelgenomen aan het seminar Continuïteit in het bestuursverslag.

Naar aanleiding van de discussie heb ik nog een paar opmerkingen:

- 1) De suggestie werd gedaan om een toelichting te geven indien wordt afgeweken van de standaard termijn voor het opmaken van de jaarrekening. De toelichting waarom afwijking van de standaard termijn van het opmaken van de jaarrekening wordt verlengt zou ook al bij de KvK gedeponereerd kunnen worden bij aanvang van de termijn van de verlenging. Dat zal het aantal verleningen laten dalen en een betere handhaving sluit ook aan bij de praktijk in het buitenland.
- 2) Voor de continuïteitsparagraaf wordt als horizon 2 jaar na afloop van het boekjaar gesuggereerd. Dat lijkt me een prima termijn, waarbij de volgende kanttekeningen:
 - a. Gelijktrekken van de termijn die de Corporate Governance code aanhoudt: 1.4.3.iv Een periode van 12 maanden na opstelling van het verslag (hierbij is het niet duidelijk wat de datum van de opstelling van het verslag dan is: is dat de jaareinde datum, de datum dat de accountant aftekent of de datum dat er wordt gedeponereerd)
 - b. Voorstel om twee jaar als minimale termijn hanteren. De termijn zou uiteindelijk recht moeten doen aan de aard van de business van een bedrijf en de snelheid waarmee een bedrijf in ernstige financiële moeilijkheden zou kunnen komen.
 - c. Als tegenargument van verlenging van de termijn werd gegeven dat naarmate de termijn langer is, er meer risico's zijn die impact kunnen hebben en dat er een soort risico-inflatie optreedt. Daar is wel een tegenargument voor. De maatregelen ter voorkoming van toekomstige risico's zullen moeten worden genomen voor optreden van het risico. Het tijdig detecteren van risico's, ook in de wat verdere toekomst en de preventieve (en respressieve) maatregelen kunnen dan worden geformuleerd en geborgd in budgetten en jaarplannen. De termijn waarnaar de risico inventarisatie kijkt zou zeker langer moeten zijn dan twee jaar (afhankelijk van de aard van de business). De accountant kan de uitkomst van de risico-inventarisatie en de prioritering van maatregelen door het bestuur meenemen in de toetsing van de kwantitatieve onderbouwing van budgetten en cashflows.
- 3) Voor de kwantitatieve onderbouwing van de toekomst paragraaf werd gesuggereerd om hierbij de raming van de winst en verliesrekening en het bijbehorende kasstroom overzicht te hanteren (twee jaar toekomstgericht vanaf jaareinde datum). Als dit inderdaad de informatie is waarover de accountant zich moet uitspreken dan kan dat expliciet benoemd worden. Anders ontstaat er een wildgroei aan informatie waarvan een kwantitatieve onderbouwing gegeven moet worden en heeft de continuïteitsparagraaf geen uniforme waarde in de bestuursverslagen.
- 4) Als een extra suggestie van meer toekomst gerichte informatie zou de risicoparagraaf ook aangevuld kunnen worden.

Nu moeten de voornaamste risico's en onzekerheden worden toegelicht. Uit mijn ervaring blijkt dat hier vooral de risico's worden toegelicht waarover de omgeving gerustgesteld wil worden. Het gaat hierbij vaak om de risico's die inherent groot zijn/worden ervaren, terwijl het niet noodzakelijkerwijs de grote restrisico's zijn, die de continue aandacht van het management vragen. Het toelichten van risico's in de risicoparagraaf is hiermee voor een deel een marketing verhaal.

De risicoparagraaf zou aangevuld kunnen worden met (of beperkt worden tot) de risico's die de continuïteit van de organisatie bedreigen. Hierbij gaat het dan meer over de restrisico's die de aandacht van het management vereisen. Deze risico's kunnen eventueel nader onderbouwd worden met kwantitatieve informatie. De accountant kan toetsen of de door

het bestuur geprioriteerde maatregelen afdoende geborgd zijn in de begroting en jaarplannen voor de komende 2 jaren. De vraag is of de accountant ook een uitspraak zou kunnen doen of de geprioriteerde maatregelen voldoende zijn om het risico te mitigeren tot een niveau dat het voortbestaan van de onderneming niet langer bedreigt.

- 5) Tenslotte nog een kanttekening of de accountant wel voldoende geëquipeerd is om deze toekomstgerichte informatie te beoordelen. Welke informatie heeft hij om de gegevens kritisch te benaderen en hierover een oordeel te geven.

Ik hoop u met deze informatie verder te helpen in het ontwikkelen van een paragraaf over Continuïteit in het bestuursverslag.

Met vriendelijke groet,

Leonie van Koppen

 Port of Amsterdam
Havenbedrijf Amsterdam NV
Risico manager